

Region Skånes yttrande över utredningen "Ny myndighetsstruktur för finansiering av forskning och innovation (SOU 2023_59) och Statlig forskningsfinansiering Underlagsrapporter (SOU 2023:19)

Sammanfattning

Region Skåne delar utredningens problematisering och motivering av de förslags som läggs till en ny myndighetsstruktur för statlig forsknings- och innovationsfinansiering. Region Skåne tillstyrker därför utredningens huvudsakliga förslag till myndighetsstruktur att inrätta ett mindre antal finansierande myndigheter i syfte att förbättra statlig finansiering av forskning och innovation med ett antal kommentarer. Region Skåne vill särskilt kommentera att det systemperspektiv utredningen utgår från är för snävt definierat och att det därför finns behov av ett antal förtydliganden angående gränsdragningar avseende de nya myndigheternas ansvarsområden för att optimera det forsknings- och innovationsfinansierade systemet:

1. Gränsdragningen och behovet av att skapa synergier mellan de statliga myndigheterna med ansvar för finansiering av forskning och innovation och regionalt utvecklingsansvariga, smart specialisering och regionala innovationssystem,
2. Gränsdragningen mellan de statliga myndigheterna med ansvar för finansiering av forskning och innovation och Tillväxtverket gällande stöd till testverksamheter, innovationsprojekt och finansiering av det företagsfrämjande systemet samt till Upphandlingsmyndighetens uppdrag avseende statsstöd, samt
3. Gränsdragningen och behov av synergier mellan de statliga myndigheterna med ansvar för finansiering av forskning och innovation och regioner som sjukvårdshuvudmän och därmed ansvariga för klinisk forskning. Region Skåne har följande kommentarer till förslaget.

6.2 Förslag – ny myndighetsstruktur

Region Skåne tillstyrker utredningens förslag om en ny myndighetsstruktur som landar i två eller tre nya myndigheter för finansiering och forskning och innovation. Region Skåne anser att de motiv för förändring som beskrivs i utredningen är tydligt framställda.

6.2.1 Förslag: en statlig finansieringsstruktur med tre myndigheter

Region Skåne tillstyrker förslaget om en statlig finansieringsstruktur med tre myndigheter. Region Skåne ser positivt på en ökad tydlighet i den statliga externa finansieringen genom koncentring i tre myndigheter samt att andra myndigheters uppdrag att finansiering av forskning och innovation ska ske genom Myndigheten för strategisk forskning. Region Skåne delar utredningens resonemang om motivet att renodla myndighetsstrukturen och att detta minskar sannolikheten för att flera myndigheter omedvetet och icke-koordinerat erbjuder finansiering för samma sak. Region Skåne menar att utredningens förslag ökar statens förmåga att göra tydliga prioriteringar och därmed bidra till att skapa en tydligare riktning på den svenska forsknings- och innovationspolitiken. Region Skåne ser särskilt positivt på den föreslagna förändringen utifrån ett användarperspektiv eftersom koncentration av uppdrag bör förenkla för den enskilde forskaren/innovatören att hitta rätt utlysning och leda till effektivitet och professionell bedömning i alla delar av den statliga forskningsfinansieringen.

Region Skåne ser vidare positivt på utredningens resonemang om hur en ny myndighetsstruktur genom kraftsamling ska stärka svensk samordning för starkare internationella samarbeten, inte minst ur ett EU-perspektiv. Samtidigt vill Region Skåne särskilt kommentera och poängtera att utredningens systemperspektiv är för snävt eftersom det bortser från det regionala perspektivet med ansvar för avseende regional utveckling samt hälso- och sjukvård inklusive klinisk forskning. Region Skåne menar därför att en ny myndighetsstruktur behöver beakta instruktioner, organisation och arbetssätt för att skapa synergier till 1. regionalt utvecklingsansvar, smart specialisering och regionala innovationssystem, 2. regioner som sjukvårdshuvudmän och därmed ansvariga för klinisk forskning för att skapa komplementära system för finansiering av excellent klinisk forskning.

6.2.2 Alternativ: en statlig finansieringsstruktur med två myndigheter

Region Skåne tillstyrker även utredningens förslag om en statlig finansieringsstruktur med två myndigheter med samma förtydliganden/kommentarer som under förslag 6.2.1 kommer att behövas.

6.4 Förslag – de tre nya myndigheterna

6.4.1 Vetenskapsmyndigheten

Region Skåne tillstyrker utredningens förslag om en ny vetenskapsmyndighet med fokus på stöd till grundläggande forskning av högsta vetenskapliga kvalitet. Region Skåne ser positivt på den rådsstruktur som utredningen föreslår samt särskilt positivt på föreslagen om två råd för att hantera forskningsinfrastrukturer på grund av behovet av långsiktigt strategisk verksamhet inklusive finansiering under långa livscyklar. Region Skåne vill särskilt kommentera behovet

av Vetenskapsmyndighetens instruktion, organisation och arbetssätt bör byggas för att skapa synergier till regioner som sjukvårdshuvudmän och därmed ansvariga för excellent klinisk forskning för att tydliggöra finansiering av klinisk forskning. Region Skåne menar att en den nya Vetenskapsmyndighetens mål ska vara att skapa förutsättningar för excellenta miljöer som bidrar till att stärka Sveriges internationella position och konkurrenskraft.

6.4.2 Myndigheten för strategisk forskning

Region Skåne tillstyrker utredningens förslag om en ny myndighet med fokus på strategisk forskning. Region Skåne ser positivt på utredningens resonemang om myndighetens ansvar för finansiering av test- och demonstrationsanläggningar samt innovationsinfrastrukturer. Region Skåne vill särskilt kommentera att dessa miljöer ska bygga på excellens med målet att stärka Sveriges position internationell konkurrenskraft. Region Skåne vill kommentera vikten av att säkerställa att finansieringen av dessa infrastrukturer bygger på ett brett systemperspektiv som möjliggör synergier mellan statlig och regional och kommunal finansiering, samt privat finansiering. Region Skåne delar utredningens förslag på hur myndigheten ska ledas och organiseras. Region Skåne ser mycket positivt på förslaget om att myndigheten ska utgöra en centraliserad funktion för internationalisering samt bygga en nationell organisation för arbetet med EUs program för forskning och innovation. Det är emellertid viktigt att en sådan funktion bygger på synergier med regionala perspektiv och intressen. Den centraliserade funktionen bör arbeta med såväl påverkansarbete av forsknings- och innovationsprogram på EU-nivå som att stärka och underlätta för svenska aktörer att ta del av EUs forsknings- och innovationsfinansiering. Region Skåne ser, inte minst utifrån ett användarperspektiv, positivt på myndighetens föreslagna uppdrag att ansvara för en central ansökningsportal.

Region Skåne vill särskilt kommentera behovet av att Myndigheten för strategisk forsknings instruktion, organisation och arbetssätt bör byggas för att skapa synergier till såväl regioner som regionalt utvecklingsansvariga inklusive smart specialisering och regionala innovationssystem som regioner som sjukvårdshuvudmän och därmed ansvariga för klinisk forskning för att stärka finansiering av klinisk forskning.

6.4.3 Innovationsmyndigheten

Region Skåne tillstyrker utredningens förslag om en ny myndighet med fokus på innovation. Region Skåne ser särskilt positivt på en myndighet med ett renodlat uppdrag inom innovation i syfte att stödja transformation av samhälle och näringsliv samt finansiera forskning och innovation som leder till lösningar på samhällskritiska utmaningar. Region Skåne ser positivt på skapandet av en myndighet som ansvarar för finansiering av innovation samt stöd till innovationsmiljöer för innovativa små och medelstora företag.

Region Skåne vill särskilt kommentera behovet Innovationsmyndighetens instruktion, organisation och arbetssätt bör byggas för att skapa synergier till såväl regioner som regionalt utvecklingsansvariga inklusive smart specialisering och

regionala innovationssystem som regioner som sjukvårdshuvudmän och därmed ansvariga för klinisk forskning för att tydliggöra finansiering av klinisk forskning. Region Skåne menar vidare att den nya myndighetens gränsdragning till Tillväxtverket gällande stöd till testverksamheter, innovationsprojekt och finansiering av det företagsfrämjande systemet samt till Upphandlingsmyndighetens uppdrag avseende statsstöd bör utredas vidare.

6.5 Förslag – gemensamma uppgifter, samverkan och uppföljning

6.5.4 Ansöknings- och ärendehanteringssystem

Region Skåne tillstyrker utredningens förslag om att inrätta ett gemensamt ansöknings- och ärendehanteringssystem för finansiering av forskning och innovation. Region Skåne ser särskilt positivt på den föreslagna förändringen utifrån ett användarperspektiv eftersom koncentration av uppdrag bör förenkla för den enskilde forskaren/innovatören att hitta rätt utlysning och leda till effektivitet och professionell bedömning i alla delar av den statliga forskningsfinansieringen.

6.5.5 Förändringar i finansiering av forskning och innovation

Region Skåne tillstyrker utredningens förslag om finansiering av utländska forskningshuvudmän med kommentaren att detta är en särskilt viktig strategiskt fråga för att stärka och utveckla samarbete inom forskning och innovation i Öresundsregionen.

6.5.6 Uppföljning av myndighetsstrukturen

Region Skåne tillstyrker utredningens förslag om kontinuerlig uppföljning av myndighetsstrukturen vart fjärde år.

6.6 Förslag – andra förändringar

6.6.1 Indirekta kostnader

Region Skåne tillstyrker utredningens förslag om att regeringen bör låta utreda indirekta kostnader.

6.6.3 Militär forskning och dubbel användning (dual use)

Region Skåne tillstyrker utredningens förslag.

Carl Johan Sonesson
Ordförande

Lars-Åke Rudin
Regiondirektör